

MUUSIKA AINEKAVA

gümnaasiumi 10. klassile

1. Õpieesmärgid.

10. klassis muusika õpetamisega taotletakse, et:

- õpilane kujundab oma individuaalse eripära muusikalise eneseväljenduse kaudu,
- tegeleb muusikaga ja tunneb muusikast rõõmu,
- rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses;
- muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid,
- väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana;
- osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;
- saab süsteemse ülevaate muusikaajastustest ja selle olulisematest sündmustest, žanritest, heliloojatest ning kasutab korrektselt muusikalist sõnavara;
- mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;
- valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;
- oskab iseseisvalt leida ja kasutada eesti ja venekeelset muusikateaduste alaseid allikmaterjale (sealhulgas elektroonseid), oskab neid kriitiliselt hinnata;
- oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda;
- on omandanud ülevaate muusika alastest ja sellega seotud elukutsetest ning oskab teha põhjendatuid otsusi karjääri planeerides.
- tunneb huvi muusika ja teiste kunstude vastu, olles motiveeritud elukestvaks õppeks;
- teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.

2. Õppesisu – 35 tundi.

2.1. Sissejuhatus – 1 tund.

2.2. Ürgmuusika – 2 tundi.

Ürgmuusika tekke põhjused ja eeldused, muusika seos inimeste igapäevase eluga, tööga, muusika mõjutamine inimese arengule. Esimese pilli tekkimine, pillioskuste arendamine.

2.3. Vana Kreeka muusika – 3 tundi.

Ajastu ülevaade, maailmavaade, ajastu ideaal, suhtumine inimesse, muusika žanrid, pillid, esimesed muusika teosed.

2.4. Keskaja muusika- 10 tundi.

Ajastu ülevaade, maailmavaade, ajastuideaal, kiriku muusika, ajastu inimese ideaal, dualism, varasemad kiriku žanrid (Ambrosiuse hümnid, Grigoriuse laulud, messa- ordinarium, proprium, reekviem, motett) , varane mitmehäälsus - organum, rändmuusikute ja rüütelite kultuuri tekke, daami kultus, õukondlik muusika, instrumentaalmuusika. Noodi tekkimine, Guido Arezzost ja tema noodisüsteem.

2. 5. Ars nova. Renessanssiajastu muusika – 6 tundi.

Ars nova ülemineku aeg, tekkimise põhjused, ajastu tunnusjooned. Uued leiutused, mis mõjutasid kiire muusika arengu. Pillide ja žanrite arendamine ja vimistlemine (missa, motett, madrigal, vilanella, frotolla jt), instrumentaalmuusika õitseage, kiriku muusika langemine ja õukonna muusika võidukäik. Madalmaade koolkonnad (Dufay, Desprez, Ochkeghem, Lassus jt) heliloojad.

2.6. Barokoajastu muusika – 6 tundi.

Tekkimise põhjused, ajastu tunnusjooned, ooperi koolkonnad – Itaalia koolkond, Prantsuse koolkond, Saksamaa koolkond, Venemaa koolkond. Väljapaistvad koolkonna esindajad – Händel jt. Instrumentaalmuusika õitseage, žanrite arendamine.

2. 5. Klassitsismimuusika ajastu –6 tundi.

Üldtunnusjooned, eelmiste ajastute žanrite lõpliku väljakujunemine ja uue tekkimine – ooper, kontsert, concerto grosso, kammermuusika žanrid, sonaat-allegro vorm, sonaadi tsükkel, süit, ooperi reformatsioon (Gluck), Viini klassikud - L.van Beethoven, J.Haydn, W.A. Mozart. Orkestri muusika, sümfoonia orkester.

2.6. Kokkuvõtte – 1tund.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

1. Presentatsioonid ja esitused.

3. Õpitulemused.

Õpilane:

- iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamise ning muusikaliste võimete edasiarendamise ja rakendamise muusikalise tegevuste kaudu, kasutab erinevaid õppevorme ning –meetodeid
- teostab loomingulisi ideid enesekindlalt ning asjatundlikult, väärtustab kaaslaste erinevaid ideid ja lahendusi;
- Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.
- Oskab laulda nii ühehäälselt kui ka kahehäälselt
- Võimalusel osaled kooli kooris
- Peab kunsti ja muusikat elu loomulikuks osaks ning mõistab esteetiliste tegurite olulisust igapäevaelus;
- avastab ning väärtustab kunstide mitmekesisust ja muutumist ajas, kohas ja erinevates kultuurides;
- mõtleb ning tegutseb kultuurimaastikul informeeritult ja kriitiliselt ning väljendab oma seisukohti ja emotsioone;
- võrdleb kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid; tunnetab ennast kultuuritraditsioonide kandjana.
- on omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks; osaleb võimaluse korral koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;
- rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; oskab kuulata ja arvestada kaaslast;
- on omandanud ülevaate erinevate ajastute üldkultuurilisest taustast ning oskab luua seoseid nende ajastute muusikakultuuriga;
- teab kuulatud muusikanäidete põhjal erinevate ajastute põhilisi tunnusjooni, olulisemaid žanreid ja vorme ja oskab neid omavahel võrrelda;
- väljendab kuulatud muusika kohta oma arvamust ning võrdleb, analüüsib ja argumenteerib, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;

- oskab leida muusikaalast infot erinevatest teabeallikatest; oskab koostada referaate, kirjutada esseesid, kontserdiarvustusi, uurimistöid muusikast, kasutades nüüdisaegseid infotehnoloogia võimalusi;
- on tutvunud autorikaitse seadustega ning teadvustab intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi;
- on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusikateadliku publikuna; väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni.

4.Hindamine

- **Kujundav**
- **Jooksev**
- **Kokkuvõttev (kursus)**

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 4 jooksvat hinnet, mille alusel moodustab kursuse lõplik hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

- Hinded suulise vastuse eest
- Hinded suulise esinemise eest
- Hinded presentatsioonide eest
- Hinded laulmise eest

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

Kursuse jooksul ei viida läbi kontrolltöid.

Tööliik	Muusikalugu	Iseseisev töö	Muusika kuulamine	Loominguline osa	Õpilase tunnist osavõtt
Hinne					
5	Õpilane eristab erinevaid perioode muusikaloos (ürgmuusikast kuni klassitsismini) ning oskab neid nimetada ja iseloomustada. Teab iga ajastu tuntumaid heliloojaid, teoseid	Õpilane vajaduse korral valmistab korralikult ette kodutööd (referaat, presentatsioon jt) ja esitab määratud	Õpilane kuulab muusikat vaikselt. Oskab pärast muusika kuulamist esitada oma arvamust. Püüab ainult	Õpilane osaleb aktiivselt loomingulises protsessis. Pakub oma ideed ja arutleb neid klassiga. Näitab oma muusikalisi	Õpilane on keskendunud aine sisule, kuulab loengut ja konspekteerib. Aktiivselt osaleb tunni teema arutlemises.

	ning olulisemaid sündmusi ja populaarsemaid muusikalisi žanre. Oskab lahti seletada tähtsamad mõisted.	tähtjaks. Kirjalikus iseseisvas töös tunnis keskendub ja teeb korrektselt. Õpilane püüab kasutada töös eesti keelt.	muusika kaudu aru saada mis helilooja teos kõlab. Püüab kasutada enam eesti kui vene keelt.	oskusi .	Püüab kasutada eesti keelt.
4	Õpilane orienteerub muusikaloo pikas perioodis (ürgmuusikast kuni klassitsismini): oskab nimetada klassis õpitud heliloojaid, nende tuntumaid teoseid, iga ajastu uusi muusikalisi žanre, olulisemaid sündmusi. Seletab lahti tähtsamad mõisted. Õpilase vastuses võivad olla väiksed vead.	Õpilane vajaduse korral valmistab korralikult ette kodutööd (referaat, presentatsioon jt) ja esitab määratud tähtjaks. Nii kodus valmistatud kui ka kirjalikus iseseisvas töös tunnis võivad olla väiksed vead.	Õpilane kuulab muusikat vaikselt. Oskab pärast muusika kuulamist esitada oma arvamust. Ennast väljendades kasutab nii eesti kui ka vene keelt.	Õpilane osaleb loomingulises protsessis aga „silm ei sära“. Pakub oma ideed aga midagi jääb tegemata.	Õpilane kuulab loengut, konspekterib, vastab õpetaja küsimustele, kasutades emakeelt ning väljendab ennast väga tagasihoidlikult (sisu mõttes).
3	Õpilane orienteerub perioodis ürgmuusikast kuni klassitsismi ajastuni keskmiselt: ei tunne kõike ajastu nimesid, kõikide heliloojaid, ei oska õigesti seostada heliloojat ja teost. Ei erista erinevate perioodide žanre. Segaselt seletab mõisted.	Antud kodutöö ei saa valmis määratud tähtjaks ja on tehtud lohakalt. Kirjalikus töös teeb palju vigu.	Õpilane kuulab muusikat suhteliselt vaikselt ning kuulatud muusika kohta arvamus on liiga üldine ja kitsas (piiratud sõnadega “meeldis” või “ei meeldinud”)	Õpetaja peab õpilast “aitama” loomingulisest protsessist osa võtma. Õpilane ei taha süveneda ja teeb ülesande lohakalt.	Õpilane ei keskendu aine sisule, konspekterib lohakalt. Ei osale teema arutlemises. Käitub tunnis passivselt.
2	Õpilane ei orienteeru perioodis, mis hõlmab ürgmuusikat, vana-kreeka muusikat, keskaega, renessansi, barokki ja klassitsismi: õpetaja küsimustele vastab valesti või ei	Ei saa valmis koju antud ülesandega tähtjaks ja ka pikendatud tähtjaks. Töö sisu ei vasta temale või kopeeritud teiselt autorilt.	Õpilane ei oska kuulata muusikat vaikselt ja tegeleb samal ajal muu asjaga. Ühtegi keeles ei anna oma arvamust	Ei osale loomingulises töös ja samal ajal tegeleb teiste asjadega.	Õpilane ei kuula loengut ega konspekteri. Õpetaja poolt esitatud küsimustele kohe ei reageeri (ei kuulnud

	vasta üldse. Õpilasel puudub konspekt (isegi kui muusika aine vihik on).	Kirjalik töö jääb osaliselt täitmata või täidetud väga valesti.	kuulatud muusika kohta.		küsimust või ei tea vastust) ning vastab valesti.
1	Õpilane ei oska mitte midagi öelda klassis läbi võetud materjali kohta. Õpilasel pole vihikut ega konspektit.	Ei tee kodutööd üldse ning ei ilmu kohale. Ei tee õigeaegselt kirjalikku tööd ja ka järeltööd.	Õpilane ei kuula muusikat tunnis ja tegeleb oma asjadega, segab teisi. Ei reageeri õpetaja märkustele. Ei vasta õpetaja küsimustele kuulatud muusika kohta.	Õpilane ei osale ise loomingulises töös ja segab teisi.	Õpilane ei kuula loengut. Tal puudub vihik ja ka konspekt. Ignoreerib õpetaja küsimusi.

5. Õppekirjandus:

- Muusika gümnaasiumidele, Tomas Siitan

6. Õppevahendid:

- Arvuti
- Tabelid
- CD-d